

recuperant el patrimoni

Les primeres manifestacions de murs de pedra en sec les trobem als basaments de les cabanes dels poblats neolítics, com el de **Ca n'Isach** de Palau-saverdera, datat de finals del s.V i principis del IV aC, és a dir, de fa més de 6.000 anys. Des de llavors, aquesta tècnica s'ha anat utilitzant sempre, fonamentalment perquè és l'única que fa servir material del seu entorn immediat, que són les pedres, i no requereixen de cap aglomerant, com la calç, el ciment, la terra o l'argila.

El despedregament de les finques, per al seu aprofitament agrícola o forestal, dona com a conseqüència un sobrant de pedres que s'han utilitzat per a la construcció de parets i barraques.

Són innombrables les solucions constructives amb pedra seca, però fonamentalment a la nostra zona, hi podem trobar hores d'ara construccions com: Parets de marge i separadores de finca; paret de delimitació de camins, recs i rieres; barraques i aixoplucs de persones, eines, animals i collites; cisternes i pous; ponts i passeres; fites de delimitació de finques i territoris, etc.

Les barraques són simplement un refugi i aixopluc, i el lloc per desar-hi les eines. La llunyania del indret respecte del poble, feia que treballar aquestes terres representava tot un dia fora de casa, des de l'alba fins a la posta de sol, raó per la qual, les barraques eren un veritable refugi i habitacle. Servien també per pernoctar de nits quan els treballs es perllongaven més d'un dia i el desplaçament al domicili no compensava l'esforç del trajecte.

En funció de la disposició de la seva planta, hem establert quatre tipologies diferents de barraques: rodones, quadrades o rectangulars, irregulars i parabarraques. Les **rodones** són les de forma circular, cobertes amb cúpula per filades d'aproximament. Són les més característiques i identitàries de la nostra zona, i a les que prioritzem en les tasques de recuperació del patrimoni. Les **quadrades o rectangulars** són les normalment cobertes amb cairats de fusta i una solera, que inicialment devia ser de bruc o canya, i que les més modernes eren cobertes amb teula. Les **irregulars** són aquelles que per a una òptima adaptació al lloc d'implantació, han de ajustar la seva forma a l'espai disponible, i que pot donar lloc a formes molt irregulars i curioses. Les **parabarraques** són aquelles que aprofiten una balma o cova, i que parcialment estan fetes de pedra en sec, normalment per la part de l'entrada.

Les jornades de recuperació de patrimoni que organitza Via Pirena, persegueixen cinc objectius fonamentals:

- **Recuperació:** reconstrucció i consolidació de les barraques i elements de pedra seca existents, de forma activa i directa.
- **Conservació:** millorar l'entorn natural, patrimonial i arquitectònic.
- **Formació:** formar a la gent en l'art de la pedra seca, entès com a única acció que permetrà la seva persistència i recuperació.
- **Divulgació:** difondre el patrimoni arquitectònic rural per tal d'augmentar la consciència social respecte al medi i al patrimoni.
- **Cooperació:** les jornades permeten fomentar la cooperació entre l'administració, les entitats i els particulars.

El coneixement i la valorització del nostre patrimoni és bàsic per tal d'aconseguir la seva protecció, i potenciar el paisatge cultural empordanès.

Us convoquem el proper diumenge 5 de febrer de 9h a 13h per acabar la reconstrucció de la barraca del camí dels Vilars.

Associació Via Pirena Alt Empordà

La barraca abans de la intervenció

Procés de reconstrucció de la pedra en sec a la barraca de camí als Vilars, el passat 8 de gener

Foto de grup al final de la jornada